

Rajzolás - festés

A gyermekek életében a szóbeli kifejezés mellett nagy szerepet kapnak a nem szóbeli kifejezésformák is, amilyen a rajzolás is. A képzetek ábrázolása, de már a papíron történő nyomhagyás is nagy örömet okoz a neki, és segíti kezűgyessége fejlődését.

A rajzolás öröme:

A kisgyermek rajzolásához való viszonya igen szoros, sokkal több élvezetet lelnek benne, mint egy átlagos felnőtt. Ezzel együtt már a legkorábbi szakaszában is ugyanazt a két célt szolgálja, amit a felnőttek által készített művészi rajzok. Kifejeznek egy érzést és maradandó nyomot hagynak.

Firkakorszak

A baba nyolc hónapos korától egészen négyéves koráig tart. Ebben az időszakban készülnek a gyermek azon jellegzetes firkái, amiket oly nehéz elfeledni azoknak, akik egyszer látták. Sok formájuk van, kezdve az egyszerű hajlított vonalaktól, egészen a gomolyag- és cikkcakk firkáig, ám nem is felsorolásuk fontos, hanem hogy rájuk nézve láthatjuk, miként fejlődik a gyermek kezűgyessége és ábrázolóképesége.

Nyolc és huszonnégy hónapos kor közt:

Ez a nem szerkesztett firkák kora. Az ekkor készült rajzok olyan alapvető vonalfajtákat tartalmaznak, melyek alapjai minden későbbi ábrázolásnak. Céljuk nem valaminek a szándékolt kifejezése, hanem annak a boldogságnak a kiváltása, amit a rajzolás okoz. Kezdetben a kisgyermek ezt csak úgy tudja elérni, hogy a papírt mozgatja a ceruza alatt, de később arra is rájön, hogy miként mozgassa karját, kezét, hogy vonalakat tudjon húzni. Ez számára remek elfoglaltság, és mint minden játék, fejleszti egyes képességeit.

Kétéves kortól négyéves korig:

A firkakorszak második nagy egysége az automatikusan szerkesztett firkák kora, ami a másodiktól a negyedik életévig tart. Ebben az időszakban sem beszélhetünk még szándékos ábrázolásról, de a különböző alapfirkákat a gyermek egyre nagyobb ügyességgel kapcsolja össze, majd a harmadik életév környékén megjelenik a rajzok névadása is. Bár még ekkor is a rajzolásához szükséges mozgásból eredő funkciórövid az, ami a gyermeket lenyűgözi, de lassan-lassan

beszivárognak rajzába a külvilágban látott formák és alakok is, és kezdik egyre inkább meghatározni a képek tartalmát.

Óvodások, iskolások rajzai

Négyéves kor után a legdöntőbb változás, hogy a kisgyermek szándékosan kezd rajzolni, igyekszik bizonyos formákat megragadni, bár még nem javít azokon, hogy közelebb kerüljön a jó ábrázolás eléréséhez. Négy- és hatéves kor közt a gyermek számára az egyik legkedvesebb foglalatosság a rajzolás lesz, ezért nagyon el tudnak mélyülni benne. A rajzi kifejezőmódjukra jellemző a számukra érdekes vagy figyelmet felkeltő elem hangsúlyozása, olykor túlzott hangsúlyozása. Így kerülhet egy autóra akár tíz kerék, vagy lehet egy ábrázolt bácsi kabátján tucatnyi gomb. A kisgyermek a képzeletszerű rajzolás e szakaszában nagyon nyitottak a képi kifejezőmódra, ezért szinte vétek lenne őket nem hagyni rajzolni ebben a korban.

Hatéves kor után a rajzok egyre többet veszítenek a kisgyermekre még jellemző szabadon szárnyaló fantáziából, de sokat merítenek a gyermek intellektuális fejlődésének eredményeiből.

Rajzfejlődés összefoglaló:

A fenti, rövid összefoglalásból is látszik, hogy a rajzolás fejlődése mekkora utat jár be, míg a firkától eljut a valóság-hű ábrázolásig. A gyermeknek kezdetben még az is gondot okoz, hogy miként kivitelezze a rajzoláshoz szükséges mozgásokat, majd ahogy ezt megtanulta, válik képessé arra, hogy érzéseit, majd később gondolatait is megjelenítse rajzában. Mivel ez egy igen sok részképességet igénylő feladat, ezért fontos, hogy a gyermeknek ezen a módon is legyen lehetősége arra, hogy kifejezze magát, és játékosan gyakorolja mindezeket. Ezt pedig igen könnyű biztosítani. Elég, ha ceruzát és papírt adunk a gyermek kezébe.